

Talviluonnon eläimet

Eläimet ja linnut talviluonnossa

- Lintuja näkee lintulaudoilla, avovesistöjen äärellä sekä ruokintapaikoilla.
- Talviluonnon eläimet liikkuvat usein aamu- ja iltahämärässä tai öisin, siksi niitä voi olla vaikea nähdä.
- Talviluonnosta voi kuitenkin löytää merkkejä eläimistä ja seurata eläinten elämää esimerkiksi lumijälkien ja ruuantähteiden perusteella.

Oletko nähnyt talvella merkkejä eläimistä?
Pohdi parin kanssa.

Orava

- Orava on yleinen koko Suomessa.
- Se rakentaa pyöreän pesän mieluiten korkealle kuusen tai männyn oksistoon.
- Orava syö käpyjen siemeniä, sieniä, hyönteisiä, kasveja, pikkulintujen munia ja poikasia.
- Pörröinen häntä toimii apuna tasapainoilussa ja hyppyjen suuntaamisessa.

Oravan jäljet

Punatulkku

- Punatulkku on kotipihojen ja lintulautojen kirkkaan punarintainen vieras.
- Se on rotevanokkainen, siemeniä, silmuja ja marjoja syövä peippolintu.
- Punatulkku rakentaa pesänsä havumetsiin koko Suomessa.
- Elää Suomessa ympäri vuoden.

Kettu

- Kettu on maailman levinnein maalla liikkuva petoeläin.
- Ketulla on punaruskea turkki ja valkopäinen, tuuhea häntä.
- Kettu on yleinen koko Suomessa, aivan pohjoisinta Suomea lukuun ottamatta.
- Kettu on kaikkiruokainen.

Ketun jäljet

Mustarastas

- Mustarastas on isokokoinen, tummahöyheinen lintu.
- Koiraan nokka on oranssi ja naaraan tumma.
- Mustarastaalla on kaunis, huilumainen liverrys. Se aloittaa laulun varhaisimmillaan jo helmikuussa.
- Mustarastas syö matoja, toukkia, marjoja ja siemeniä.

Metsäjänis

- Metsäjänistä tavataan laajasti koko Suomessa monenlaisissa ympäristöissä.
- Metsäjänis syö talvella puiden ja oksien kuorta, sekä varpukasveja.
- Metsäjäniksen talviturkki on kokonaan valkoinen.
- Metsäjäniksen takajalat ovat erinomaiset "lumikengät".

Rusakko

- Rusakko elää koko Suomessa pohjoisinta aluetta lukuun ottamatta.
- Talvisin sen turkin väri vaihtelee ruskeasta vaalean harmaaseen.
- Rusakko elää pensaikkoisilla alueilla, lyhytruohoisilla laidunniityillä ja peltoalueilla.
- Rusakko syö monipuolisesti heinää, ruohoa ja muita ravintokasveja.

Metsäjäniksen ja rusakon jäljet

Metsäjänis (oik.) ja rusakko (vas.) jättävät hyvin samanlaiset jäljet

Koskikara

- Koskikaran löytää oleskelemasta sulaveden ääreltä.
- Se on musta, kaulasta ja rinnasta valkea varpuslintu.
- Se syö vedessään eläviä äyriäisiä, toukkia, nilviäisiä ja pieniä kalanpoikasia.
- Koskikaraa tavataan koko suomessa, mutta se siirtyy etelämmäs jokien jäätyessä.

Metsähiiri

- Metsähiiriä asuu Etelä-Suomessa aina Vaasan korkeudelle asti.
- Metsähiiren turkki on päältä ruskea ja alta vaalea.
- Pääelinympäristöjä ovat metsät ja metsän reunat.
- Talvella metsähiiri viettää aikaa pesässään tai lumen alla menevissä käytävissä.

Metsähiiren jäljet

Hiiripöllö

- Hiiripöllö elää ja pesii Pohjois- ja Keski-Suomessa valoisissa kangasmetsissä.
- Hiiripöllö syö pieniä jyrsijöitä.
- Toisin kuin muut pöllöt, se on aktiivinen myös päiväsaikaan.
- Hiiripöllön ääntely on pulputtavaa huhuamista.

Lumikko

- Lumikko on pieni näätäeläin, maailman pienin petonisäkäs.
- Talvella sen turkki on kokonaan valkoinen aina hännänpäätä myöten.
- Lumikko viihtyy monenlaisissa ympäristöissä, joissa on peittävää kasvillisuutta ja muita suojapaikkoja.
- Lumikko on taitava pikkujyrsijöiden metsästäjä.

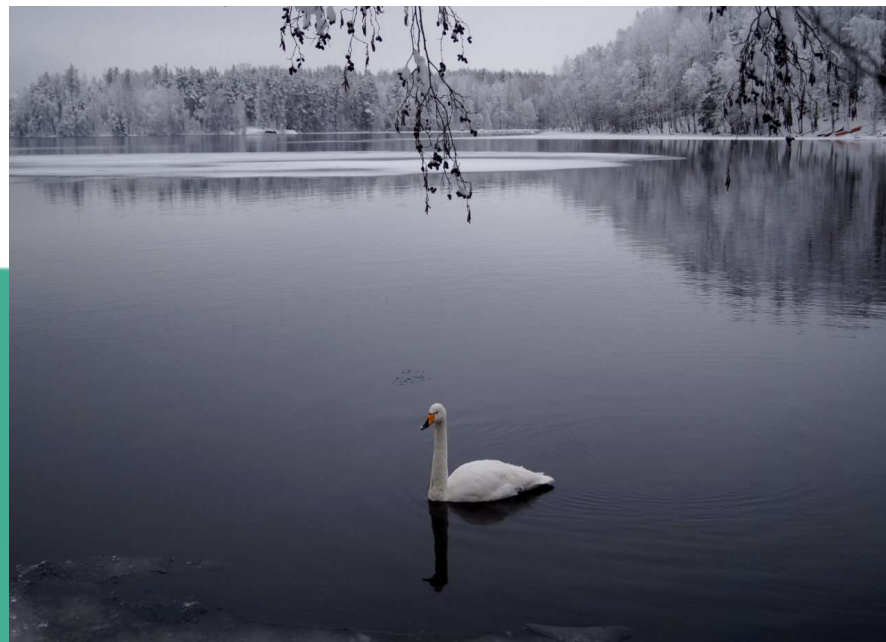

Lumikon jäljet

Laulujoutsen

- Laulujoutsen elää vesistöissä, pääasiassa järvissä ja lammissa.
- Laulujoutsen on Suomen kansallislintu.
- Laulujoutsen muuttaa keväällä Pohjois-Suomeen pesimään ja palaa syksyllä takaisin etelään.
- Laulujoutsen talvehtii Etelä-Suomen sulavesissä, pääasiassa meren rannikolla.

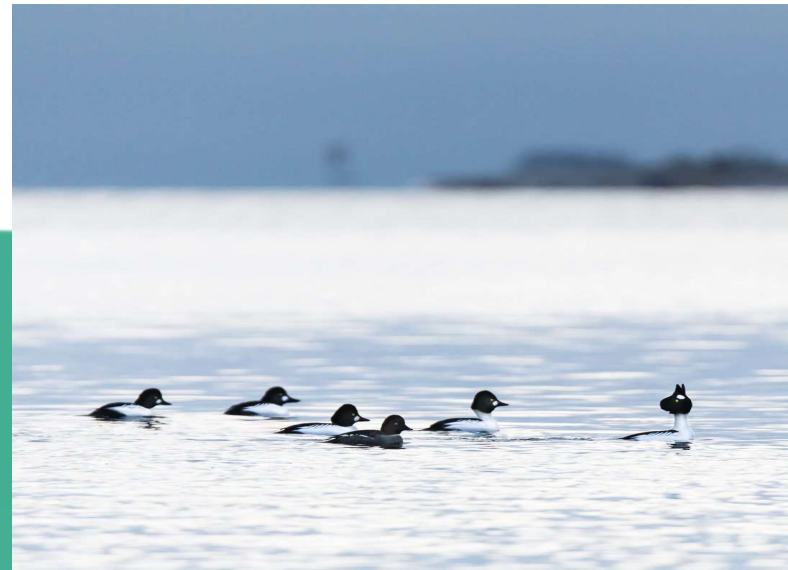

Muistatko vielä, kumpi jäniksistä oli metsäjänis ja kumpi rusakko?
Metsäjäniksen ollessa talvipuvussa, erottaminen on helppoa.

Telkkä

- Telkkä on keskikokoinen sukeltajasorsa.
- Telkkä viihtyy kaikenlaisten vesistöjen äärellä koko Suomessa.
- Telkkä syö selkärangattomia eläimiä, joita se pyydystää sukeltamalla veden alle.

Tutustu lisää talvisiin eläimiin!

- Lasse J. Laine: Suomen Linnut
- Lasse J. Laine: Suomen luonto, tunnistusopas
- www.talviseuranta.fi
- www.luontoportti.fi
- <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2014/02/26/tarkkaile-lumijalkia>

Tutustu lisää talvisiin eläimiin!

- Lasse J. Laine: Suomen Linnut
- Lasse J. Laine: Suomen luonto, tunnistusopas
- www.talviseuranta.fi
- www.luontoportti.fi
- <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2014/02/26/tarkkaile-lumijalkia>

Kiitos!

Tekijä: Luonto- Liiton ympäristökasvatuksen harjoittelija **Anna Alaviuhkola**

Valokuvat: **Juhani Kalliokoski** (hiiripöllö, kettu) **Antti Salovaara** (mustarastas, punatulkku) **Maarit Siitonen** (koskikara, orava, rusakko, laulujoutsen), **Riina Pippuri** (metsäjänis), lumikko ja metsähiiri
netin lisenssivapaa kuvapankki

Piirroskuvat: **Maija Karala**

